מן החטא. הרהור עבירה: עבורי מיעברא כמלה. עתה לרעות ומעברת על מדותיה: פומא. לקלל ולנדף על זמן סעודה כדי לגערו: ומסדרא ליה גבא. שלא לאכול עמו ומלעגרתו: מתפקקין. נסתמין לשון ויפק כמו פוקקין הנקבים (שבת דף קכה:): צרתה בלדה. יפת אחרת אלמה: בחברתה. מקבלת תוכחה יותר: בסילפא. קון: סגריר. יום ברד ורוח: דלף מורד וגו' ואשה מדיינים נשתוה. שוין הן: תלוין בכספו. שלין לו זריעה בקרקע דכל שעה מיצר ודואג שמא תייקר התבואה לו יגעלו שעורי שכר: אין אלהים. מי שאמר אין אלהים קרי נבל. תכרי. פרסיים רשעים ומבזין ואינם מכירים כבודם של ישראל: שנא. כפף נפל מרוב לער שהיו בני הישיבה מסוריס בידם: אמרו ליה מקבלי שורתא. לבעל גזירתא: תרין. יתיב ושמת: אמרו ליה. אמרו להם מפני שלשה עבירות גזרו. אמר להם מפני עבירה שבידם שהיו גוזלים שלא יאכלו בשר שחוטה: אמר להם מפני עבירה שבידם שהיו גוזלים מחטה כהונה זרוע ולחיים וקיבה: [ועל המרחצאות מפני הטבילה. שלא היו זהירין בה: מחטטי שכבי. מוציאים מקברים מקבריהם]: שמחים ביום אידם. בלה עליהם זו הגזרה להתאבל בה: בכם ובאכזוביכם. ואבותם ככר נמתו ומה מכה יש בהן [אלא] חטוטי שכבי: וכתיב ונבחר מות מחיים. מבתריה דהתוא קרא דהוליל ולין ליתנים לקבורה. הילך יבחרו המתים למות: מילי. הלי נבחר לא קאמר שיהו הן בותרין מות מחיים אלא נבחר הוא דקאמר להו מוטב להנלרשעים שימותו ממה שיחטאו ויחיו: מספר ימיו כפלים. כלומר שמת בחלקו ודומה לו כאילו ימיו כפלים: מאשה מן. שלא אחרים: רוכל. המוכר בשמים לנשים להתקשט בהן ומצוי בו ריאוף ובא בעלה ופלגוה: כליונן אש המבעיר נחלת. כן ילדו מבעילו: כלוב. קן עופות: מפר. למלאכים ושם רומות ונשמות נחוטות שנברלו משאת ימי ברלשית העתידות להנתן בגופים העתידים להברלות: שנאמר כי רוח מלפני יעטוף. הנשמות ונשמות שלמי עשיתי(ג): יעטוף. לשון עטרה כדכתיב (בראשית ל) והיה העטופים ללבן וריש משתני כנאולה כי לא לעולם אריב וגו': ואתם פרו ורבו. בתריה דתכרייהו כתיב הלכך כמו שעשה שתיהן הוא: מתני'

[סנהדרין כב:] סס. ס"א ומתן כרכות מ. [סנהדרין קי ע"ב.]

מן החטא, *מקרי ליה רב יהודה לרב יצחק בריה °ומוצא אני מר ממות את האשה" א"ל כגון מאן? כגון אמך, (ג) והא *מתני ליה רב יהודה לרב יצחק בריה אין אדם מוצא קורת רוח אלא מאשתו ראשונה שנאמר °יהי מקורך ברוך ושמח מאשת נעוריך) וא"ל כגון מאן כגון אמך? מתקיף תקיפא ועבורי מיעברא במלה, היכי דמי אשה רעה? אמר אביי מקשטא ליה תכא ומקשטא ליה פומא. רבא אמר מקשטא ליה תכא ומהדרא ליה גבא, אמר רבי חמא בר חנינא "כיון שנשא אדם אשה עונותיו מתפקקין שנאמר °מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה" *במערבא כי נסיב אינש איתתא אמרי ליה הכי: "מצא או מוצא" מצא דכתיב "מצא אשה מצא טוב" מוצא דכתיב "ומוצא אני מר ממות את האשה". אמר רבא אשה רעה מצוה לגרשה דכתיב °גרש לץ ויצא מדון ויישבות דין אמר רבא אשה רעה וכתובתה מרובה צרתה בצדה דאמרי אינשי וקלון" ואמר רבא אשה רעה כיום סגריר שנאמר "דלף בחברתה ולא בטילתא' ואמר רבא קשה אשה רעה כיום סגריר ואשת מדינים נשתוה" ואמר רבא בא וראה כמה טובה אשה טורד ביום סגריר ואשת מדינים נשתוה" ואמר רבא בא וראה כמה טובה אשה טובה וכמה רעה אשה רעה: כמה טובה אשה טובה דכתיב "מצא אשה מצא טוב" אי בנוה משתעי קרא כמה טובה אשה טובה שהכתוב משבחה אי בתורה משתעי קרא כמה טובה אשה טובה שהתורה נמשלה בה כמה רעה אשה רעה דכתיב "ומוצא אני מר ממות את האשה" אי בנוה משתעי קרא כמה רעה אשה רעה שהכתוב מגנה אי בגיהנם משתעי קרא כמה רעה אשה רעה שגיהנם נמשלה בה. °הנני מביא רעה אשר לא יוכלו לצאת ממנה" אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה זו אשה רעה וכתובתה מרובה °נתני ה' בידי לא אוכל קום" אמר רב חסדא אמר מר עוקבא בר חייא זו אשה רעה וכתובתה מרובה במערבא אמרו זה שמזונותיו תלוין בכספו °בניך ובנותיך נתונים לעם אחר" *אמר רב חנן בר רבא אמר רב זו אשת האב, °בחי נבל אביעסם" אמר רב חנן בר רבא אמר רב זו אשה רעה וכתובתה מרובה רבי אליעזר אומר אלו הצדוקים וכן הוא אומר °אמר נבל בלבו אין אלהים וגו' "במתניתא תנא אלו אנשי ברבריא ואנשי מרטנאי שמהלכין ערומים בשוק שאין לך משוקץ ומתועב לפני המקום יותר ממי שמהלך בשוק ערום רבי יוחנן אמר אלו חברים אמרו ליה לר' יוחנן אתו חברי לבבל שנא נפל, אמרו ליה "מקבלי שורתא" תריץ יתיב גזרו על ג' מפני ג' גזרו על לבשר מפני המתנות גזרו על מפני הטבילה, קא מחטטי שכבי מפני ששמחים ביום אידם שנאמר °והיתה" יד ה' בכם ובאבותיכם" אמר רבה בר שמואל זו חטוטי שכבי דאמר מר בעון חיים, מתים מתחטטין א"ל רבא לרבה בר מארי בתיב °לא יאספו ולא יקברו לדומן על פני האדמה יהיו" וכתיב °ונבחר מות מחיים? אמר ליה נבחר מות לרשעים שלא יחיו בעולם הזה ויחטאו ויפלו בגיהנם/ *כתוב בספר בן סירא "אשה טובה מתנה טובה (ג)(לבעלה וכתיב טובה) בחיק ירא אלהים תנתן, אשה רעה צרעת לבעלה מאי תקנתיה יגרשנה ויתרפא מצרעתו, אשה יפה אשרי בעלה מספר ימיו כפלים, העלם עיניך מאשת חן פן תלכד במצודתה אל תט אצל בעלה למסוך עמו יין ושכר כי בתואר אשה יפה רבים הושחתו ועצומים כל הרוגיה, רבים היו פצעי הוכל המרגילים לדבר ערוה כניצוץ מבעיר נחלת ככלוב מלא עוף כן בתיהם מלאים מרמה, אל תצר צרת מחר כי לא תדע מה ילד יום שמא מחר בא ואיננו, נמצא מצטער על העולם שאין שלו, מנע רבים מתוך ביתך ולא הכל תביא ביתך, רבים יהיו דורשי שלומך גלה סוד לאחד מאלף *אמר רבי אסי אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף שנאמר °כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי" תניא רבי אליעזר אומר כל מי שאין עוסק בפריה ורביה כאילו שופך דמים שנאמר °שופך דם האדם באדם דמו ישפך" וכתיב בתריה "ואתם פרו ורבו" רבי *יעקב אומר כאילו ממעט הדמות שנאמר °כי בצלם אלהים עשה את האדם" וכתיב בתריה "ואתם פרו וגו'" בן עזאי אומר כאילו שופך דמים וממעט הדמות שנאמר "ואתם פרו ורבו" אמרו לו לבן עזאי "נאה דורש ונאה מקיים, נאה מקיים ואין נאה דורש ואתה נאה דורש ואין נאה מקיים אמר להן בן עזאי "ומה אעשה "שנפשי חשקה בתורה, אפשר לעולם שיתקיים על ידי אחרים" תניא אידך רבי אליעזר אומר כל מי שאין עוסק בפריה ורביה כאילו שופך דמים שנאמר "שופך דם האדם" וסמיך ליה "ואתם פרו וגו'" רבי אלעזר בן עזריה אומר כאילו ממעט הדמות דמים שנאמר "שופך דם האדם" וסמיך ליה "ואתם פרו וגו'" רבי אלעזר בן עזריה אומר כאילו ממעט הדמות שנאמר "